

בראתי יצר הרע ובראתי

תורה תבלין

A Sharei Tefillah Publication

שבת קודש פרשת תצוה SHABBOS PARSHAS TETZAVEH
פרשת זכור PARSHAS ZACHOR
ט' אדר תשנ"ח - MARCH 7, 1998

לכל זמן ועת

מנחה/שלוש סעודות - 5:20	הדלקת נרות/שבת - 5:35
שקיעה/שבת - 5:54	שקיעה/ערב שבת - 5:53
מעריב/מוצאי שבת - 6:44	זמן קריעת שמע/מ"א - 8:38
לשיטת רבינו תם - 7:06	זמן קריאת שמע/גר"א - 9:14

מדעת עליון

ואתה תצוה את בני ישראל ויקחו אליך שמן זית זך וגוי' (כז-כ)
כתב הגר"א ז"ל בדברי אליהו, שפרשת תצוה מיוחדת מכל שאר הפרשיות, שאין פרשה זו מתחילה בנוסח המקובל - "וידבר ה' אל משה לאמר. צו את בניי ויקחו אליך שמן זית וכו'" - כמו שנא' בפרשת אמור על אותו מצוה עצמה. ולא עוד, אלא שבכל הפרשה אין שמו של משה רבינו מוזכר אף פעם אחת - דבר שלא מצינו כמותו מתחילת ספר שמות עד סוף ספר במדבר. וי"ל הטעם של ייחוד פרשה זו משום דז' אדר - שהוא יום פטירת משה רבינו ע"ה - נופל תמיד בשבוע שקוראים פרשת תצוה, והשי"ת הצופה ומביט עד סוף כל הדורות, ידע מראש כי בז' אדר יסתלק משה רבינו, ולזאת לא זכר שמו בפרשה הזאת לרמוז על זה. אולם, אע"פ ששמו של משה אינו מוזכר מפורש, מ"מ מוזכר הוא בדרך רמז. כי יש בפרשת תצוה סיכום 101 פסוקים, והנה אותיות "משה" במיליון הן: מ"ם, שי"ן, ה"א, וכשנפחית מג' המלים אלו את האות הראשונה (מ,ש,ה) עולות שאר האותיות לגימטריא 101 כמספר פסוקי הפרשה, ונמצא שבאמת נרמז משה קצת בפרשת תצוה.

תמחה את זכר עמלק מתחת השמים (דברים כה-יט) בענין פרשת זכור
התורה צותה לנו להנקם מרה בעמלק ולמחות את זכר עמלק - אפי' נשים והטף. וצ"ע, דהרי כתי' "לא תקום ולא תטור", ולמה בעמלק אין לנהוג כך?
וביאר הג"ר ברוך סורוצקין זצ"ל, בשם א' מן הראשונים שהטעם שצותה

Mordechai, who was a member of the סנהדרין, spoke seventy languages? And didn't the miracle of Purim occur through the knowledge that Mordechai had of the Tarsian language, when he overheard בגתן ותרש speaking in his presence, not expecting him to understand them?"

The Rebbe replied, "It is the very incident that you just spoke of from which we learn not to teach foreign languages to our children. For had that been the Jewish way, Bigsan and Seresh would surely not have spoken openly in Mordechai's presence!"

את כל היהודים... הקרובים והרחוקים. לקיים עליהם וכו' (ט-כ, כא)

The Munkaczer Rebbe Z"l explains that all Jews are capable of absorbing the sanctity and קדושה of the day, whether they are on an elevated level, near to Heaven (קרובים), or on a lower one, far from where they should be (רחוקים). Still, each is able "to observe and fulfill the days of Purim."

הלכה ברורה בענין קריאת המגילה

Every man and woman is obligated to hear the מגילה at night and again by day. Parents are obligated to bring even young children, who will not disturb the קריאה, to Shul to train them in the Mitzvah of absorbing the sanctity of the day. The reading may not begin before צאת הכוכבים (nightfall), even for one who is weak from fasting. Although, ideally one should not break his fast until after the Megillah reading, nevertheless one who is in pain from fasting, may ease his hunger with a cup of coffee or even an egg-sized piece of bread, before קריאת המגילה

This issue is dedicated לזכר נשמת our Grandfather

ר' ישראל אליהו בן משה דוד שטיינמץ ז"ל

May he be a מליץ יושר for our family and

Zevi and Faigy Simonovits

For information and/or dedications, please call 914-362-4380.

comprehensible description. Further investigation did not clarify this complex issue - until a sudden thought occurred to Rashi: "My heart tells me that my unwitting observation of the noblewomen riding their horses was not to test me or to incite my הרע, but to clarify in front of my eyes the true pattern of the אפוד that was worn by the כהן גדול, which was like *the kind of apron which the noblewomen wear when they ride their horses*. For this reason alone, I was made to view this unusual sight."

TORAH GEMS ON MEGILLAS ESTHER

ויהי בימי אחשורוש....המולך מהודו ועד כוש וכו' (א-א)

Although this phrase is usually rendered "From India (הודו) until Ethiopia (כוש)" the Gemara records a dispute regarding their actual locations. According to one view, they were a world apart - בסוף - at the ends of the world. The second opinion, however, places them literally adjacent to each other, and just as אחשורוש easily controlled two neighboring provinces, so did he exercise complete control over all 127 provinces.

The **Rema** explains this מחלוקת and manages to justify each view in light of the other. The actual distance between Hodu and Cush may be a stone's throw away from each other, but because the world is a globe -a round sphere -by moving in the opposite direction, they are separated by the entire world, of which King Achashverosh controlled most of.

וידוע הדבר למרדכי וגו' (ב-ב)

On one of his visits to Warsaw, Sir Moses Montefiore asked the **Gerrer Rebbe, The Chidushei Harim Z"L**, why the Polish Chassidim do not teach their children the national language of their country. "After all," claimed Sir Moses, "Don't we find that the צדיק

התורה לא לרחם על עמלק, מפני שמלחמת עמלק עם ישראל הוא סמל מלחמת הרע עם הטוב בעולם. כלל ישראל ביצאו ממצרים הלך לקבל את התורה ולהביא לעולם את האור ואת הטוב שצפון בה, ועמלק - שלוחו של החושך והרע - לא היה יכול להתאפק בראותו זאת והלך להלחם עם ישראל ולהחליש את כח השפעתם בעולם, וכמשל הידוע שמובא ברש"י "משל לאמבטיה רותחת וכו'". ומצד מלחמת עמלק לא קבל העולם את השפעת האמת מכלל ישראל.

על שונא כזה אסור לרחם כי אין זו שאלה של רעה פרטית שעשה לי, שעליו נא' "לא תקום ולא תטור" וצריך למחול לו, רק כאן הוא המלחמה העולמית של הטוב והרע שעלינו לחסום בכל תוקפינו, ועל רע זה נא' "יתמחה את זכרו".

איזהו חכם....

ואלה הבגדים אשר יעשו חשן ואפוד ומעיל וכו' (כח-ד)

Rashi makes an unusual comment on this Possuk and he says, "I have not heard nor found an explanation for the pattern of these garments. However, my heart tells me that it was patterned like the apron which the noblewomen wear when they ride their horses." These comments from Rashi are unusual indeed, for we don't find anywhere else that Rashi will make use of the phrase, "I have not heard nor found", or to say, "My heart tells me."

R' Yechiel Meir Lifshitz Z"L gives the following explanation: The Sainted Rashi lived his entire life in sanctity and purity and would never look beyond the confines of his own environment. It happened, though, that Rashi's eyes once unwillingly strayed and observed a procession of noblewomen riding on horses, wearing the customary riding apron which reached their heels. Rashi pondered for days upon this view and wondered why it was that he was meant to see it.

When Rashi reached the פרשה that deals with the כהונה, he came across a difficulty in how to describe, in clear and obvious terms, the אפוד. When he looked into the ברייתא, he could not find a